

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

44 Ca 179/2002-35

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Olgy Stránské a soudkyň JUDr. Dalily Marečkové a JUDr. Olgy Píšové ve věci žalobce Občanského sdružení Přátelé Hasiny se sídlem Rožďalovice, Hasina 34, zastoupeného JUDr. Petrem Kužvartem, advokátem se sídlem Praha 4, Za Zelenou liškou 967/B, proti žalovanému Okresnímu úřadu Nymburk, referátu regionálního rozvoje, Nymburk, Náměstí Přemyslovců 163, o poskytnutí informací, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného,

t a k t o :

Rozhodnutí Okresního úřadu Nymburk, referátu regionálního rozvoje, ze dne 21.5.2002 č.j. 070/594/02-So a rozhodnutí Obecního úřadu Rožďalovice – stavebního úřadu, ze dne 5.4.2002 č.j. 447/02 se z r u š u j í a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný je povinen žalobci zaplatit na nákladech řízení částku 4.500,- Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet jeho právního zástupce.

O d ů v o d n ě n í

Obecní úřad Rožďalovice, stavební úřad, rozhodnutím ze dne 5.4.2002 č.j. 447/02 podle § 15 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, nevyhověl žádosti žalobce o poskytnutí informací formou kopií spisu, týkajících se probíhajícího řízení o odstranění stavby podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a to stavebních úprav u tří stávajících staveb zemědělského areálu Hasina. Rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce dne 2.4.2002 písemně požádal stavební úřad o zaslání 4 kopií stanovisek, rozhodnutí a vyjádření, které jsou součástí správního spisu ve shora uvedené věci. Žalobce, jako účastník tohoto řízení má právo podle § 140 stavebního zákona a § 23 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“) nahlížet do spisu, pořizovat si z něj výpisy, tohoto práva opakovaně využil, a proto považuje stavební úřad právo žalobce na svobodný přístup k informacím za naplněné. Protože se poskytování informací ze správních spisů, vedených stavebním úřadem, účastníkům řízení a jejich zástupcům řídí § 140 stavebního zákona a § 23 správního řádu, neshledal stavební úřad splnění podmínek pro pořizování kopií ze spisu, a proto žádost žalobce o poskytnutí informací formou kopií spisu zamítl.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 21.5.2002 č.j. 070/594/02-So podle § 59 odst. 2 správního řádu potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu a zamítl odvolání žalobce. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce požádal o zaslání fotokopií stanoviska Referátu životního prostředí Okresního úřadu Nymburk ze dne 6.3.2002, vyjádření Ministerstva zemědělství ČR, odboru zemědělství oddělení ekologie č.j. 247/95-314, rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 4.3.2002 č.j. 1/00/2455/02/Kr a vyjádření Pozemkového fondu ČR ze dne 30.1.2002 sp.zn. PF 1245/02, které se vztahují k probíhajícímu správnímu řízení a jsou součástí spisu. Spisový materiál nelze považovat za výsledek činnosti stavebního úřadu. Povinnost poskytovat informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím se vztahuje na ty akty, které jsou výsledkem činnosti stavebních úřadů, ve věcech které jsou upraveny stavebním zákonem a některými dalšími předpisy, jako např. rozhodnutí o umístění nebo povolení stavby. V době, kdy se vede správní řízení, postupuje se podle zákona č.

71/1967 Sb., o správním řízení. Tento zákon upravuje v § 23 nahlížení do spisů. Skutečnost, že Zákon o svobodném přístupu k informacím se nevztahuje na poskytování žalobcem požadovaných informací z probíhajícího řízení dovozuje z ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., podle něhož se zákon nevztahuje na poskytování informací podle zvláštního právního předpisu. Podle názoru žalovaného postupoval stavební úřad v souladu se zákonem. Posoudil žádost žalobce a poté, kdy neshledal splnění podmínek pro poskytnutí informace, zamítl podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. žádost žalobce rozhodnutím obsahujícím všechny náležitosti podle § 15 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. Žalovaný jako odvolací orgán neshledal závady v postupu stavebního úřadu a proto rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas žalobou, v níž namítá, že byl zkrácen na svém procesním právu hájit účinně svá práva a oprávněné zájmy, když v rámci odvolacího řízení očekával odstranění nezákonnosti správního rozhodnutí a namísto řádného přezkumu napadeného rozhodnutí mu bylo v rozporu s právními předpisy odepřeno právo domoci se nápravy. Podle jeho názoru povinný subjekt (stavební úřad Rožďalovice) tím, že mu odepřel právo na informace, jako jedno ze základních lidských práv zaručených v čl. 3 a 4 Ústavy a v čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, postupoval v rozporu se Zákonem o svobodném přístupu k informacím a zcela pominul smysl tohoto zákona. Skutečnost, že žalobce byl účastníkem řízení o odstranění stavby ještě nezakládá žádný ze zákonných důvodů pro odepření práva na informace podle Zákonu o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný stejně jako povinný subjekt dospěl k nesprávnému právnímu závěru, že správní řád je zvláštním právním předpisem ve vztahu k Zákonu o svobodném přístupu k informacím. Mezi zvláštní předpisy ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím však zařazovat správní řád nelze, neboť správní řád je procesním předpisem a ve vztahu obecného a zvláštního zákona má zásadně subsidiární použití vůči zvláštním zákonům. Za nezákonný považuje žalobce rovněž názor žalovaného, že povinnost poskytovat informace se vztahuje pouze na ty akty, které jsou činnostmi stavebních úřadů. Podle jeho názoru se jedná o zjevné zúžení zákonné povinnosti, neboť povinné subjekty mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, nikoli pouze ty, které jsou výsledkem jejich činnosti. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí Obecního úřadu Rožďalovice, stavebního úřadu, a aby věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v celém rozsahu, neboť podle jeho názoru bylo jeho rozhodnutí i rozhodnutí povinného subjektu bylo vydáno v souladu se zákonem.

Krajský soud v Praze po zjištění, že žaloba byla proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu podána v zákonné lhůtě, přezkoumal napadené rozhodnutí jakož i zákonnost řízení jemu předcházejícího, v řízení podle hlavy druhé části páté občanského soudního řádu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podáním ze dne 28.3.2002, doručeným Obecnímu úřadu Rožďalovice dne 2.4.2002, požádal o informaci podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. V případě, že by povinný subjekt poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona poskytnout odepřel, požádal o poskytnutí informací ve smyslu Zákona o svobodném přístupu k informacím. Požadovanými informacemi, kterých se u stavebního úřadu ve věci přestavby zemědělských staveb na pozemcích v kat. území Hasina domáhal, byly kopie následujících dokladů: stanoviska Okresního úřadu Nymburk, referátu životního prostředí ze dne 6.3.2002 č.j. ŽP/1319/2002-Nj, vyjádření Ministerstva zemědělství ČR, odboru zemědělství oddělení ekologie č.j. 247/95-314, rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 4.3.2002 č.j. 1/00/2455/02/Kr a vyjádření Pozemkového fondu ČR ze dne 31.1.2002 sp. Zn. PF 1245/02.

Podle § 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zákon upravuje podmínky práva svobodného přístupu k informacím a stanoví základní podmínky, za nichž jsou informace poskytovány. Podle § 2 odst. 1 tohoto zákona povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány a orgány územní samosprávy. Podle odst. 3 tohoto § se zákon nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že zákon o svobodném přístupu k informacím, který stanoví základní podmínky, za nichž jsou poskytovány informace povinnými subjekty, nelze použít na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštních právních předpisů. Těmito zvláštními právními předpisy jsou např. zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, popřípadě i jiné právní předpisy, které obsahují zvláštní úpravu poskytování informací vztahujících se k určité části působnosti povinných subjektů. Tyto zvláštní předpisy se

vyznačují tím, že komplexně upravují podmínky, za nichž jsou určité informace poskytovány, včetně způsobu a forem jejich zpřístupňování a postupu při vyřizování žádostí o jejich poskytnutí, a to natolik úplně, že obecná právní úprava podmínek poskytování informací podle Zákona o svobodném přístupu k informacím se vedle nich nemůže uplatnit. Zvláštním předpisem o poskytování informací ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 Zákona o svobodném přístupu k informacím však není stavební zákon, který upravuje především veřejnoprávní vztahy na úseku územního plánování a stavebního řádu. Poskytování informací na tomto úseku státní správy se týká pouze § 133 stavebního zákona, podle něhož orgány územního plánování a stavební úřady jsou povinny umožnit osobám, které prokáží odůvodněnost svého požadavku, nahlížet do dokumentace a pořizovat z ní výpisy. § 133 stavebního zákona upravuje jen zvláštní podmínky pro poskytování informací týkajících se územního plánování a stavebního řádu formou nahlédnutí do územně plánovací dokumentace a do dokumentace staveb a v tomto smyslu doplňuje zákon č. 106/1999 Sb., který stanoví pouze základní podmínky, za nichž jsou informace poskytovány a který se co do forem poskytování informací neomezuje jen na nahlédnutí do spisu. Z uvedeného vyplývá, že na poskytování informací povinnými subjekty z jejich působnosti v oblasti územního plánování a stavebního řádu se vztahuje právní úprava obsažená v zákoně č. 106/1999 Sb., s tím, že při poskytování požadovaných informací formou nahlédnutí do územně plánovací dokumentace a dokumentace staveb je třeba respektovat podmínky uvedené v § 133 stavebního zákona. Zvláštním právním předpisem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 Zákona o svobodném přístupu k informacím není ani správní řád, který je obecným předpisem o správním řízení. Správní řád stanoví, že účastníci řízení mají právo nahlížet do spisů. Z toho však nelze dovodit, že ostatním žadatelům o informaci budou všechny informace ve spise odepřeny z titulu toho, že nejsou účastníky řízení. Mohou jim být odepřeny jen ty informace, u kterých to plyne z jejich vlastní charakteristiky – např., že se jedná o osobní údaje.

Nesprávný je i názor žalovaného, že povinnost poskytovat informace podle Zákona o svobodném přístupu k informacím, se vztahuje jen na ty akty, které jsou výsledkem činnosti stavebního úřadu a že spisový materiál nelze považovat za výsledek této činnosti. Povinné subjekty mají úplnou informační povinnost, to znamená, že okruh informací, z něhož musejí poskytovat, je úplný, musí poskytovat informace ze všeho co mají nebo by měly mít. Je to odůvodněno skutečností, že ve vztazích, ve kterých povinný subjekt vystupuje, dochází k nakládání s veřejnými prostředky. Princip přístupu k informacím znamená možnost podívat se na údaje, které na úradě „leží“, s nimiž úřad pracuje. Úřad tedy poskytuje ty informace,

které má. To je definováno pojmem „informace, vztahující se k působnosti“. Informací se míní to, co v okamžiku dotazu je, anebo má být, v úřadu k dispozici. Pokud úřad zjistí, že nemá informaci, kterou podle svých povinností stanovených právními předpisy má mít, je povinen ji okamžitě doplnit a poskytnout.

Protože napadené rozhodnutí žalovaného nebylo, jak vyplývá z výše uvedeného, vydáno v souladu se zákonem, soud je, spolu s rozhodnutím správního orgánu 1. stupně, které vykazuje stejné vady, podle § 250j odst. 2 o.s.ř. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 250j odst. 3 o.s.ř.).

V řízení před soudem vznikly žalobci náklady, které spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 1000,- Kč a v nákladech za právní zastoupení advokátem. Protože žalobce měl ve věci zcela úspěch, soud podle § 250k odst. 1 o.s.ř. žalovanému uložil, aby mu vzniklé náklady nahradil (odměna za právní zastoupení advokátem se stanoví podle § 11 vyhlášky č. 484/2000 Sb.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí není přípustné odvolání ani dovolání.

V Praze dne 3. prosince 2002

Olga Stránská
předsedkyně senátu